

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 czerwca 2013 r. w S.

sprawy M. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o przeliczenie świadczenia

na skutek odwołania M. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 29 maja 2012 roku znak: E – (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. G. (1) prawo do przeliczenia świadczenia przy przyjęciu, że stanowiące podstawę wymiaru składek wynagrodzenie ubezpieczonego w niżej wymienionych latach wynosiło:

- w roku 1976 – 107.866 (sto siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt sześć) złotych;

- w roku 1977 – 176.050 (sto siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćdziesiąt) złotych;

- w roku 1978 – 113.623 (sto trzysta trzy tysiące sześćset dwadzieścia trzy) złote.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił M. G. (1) prawa do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń z okresu od 14 października 1969 r. do 30 czerwca 1979 r. w oparciu o zeznania świadków, wskazując że dowodem stwierdzającym wysokość wynagrodzenia mogą być tylko zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia. Dodatkowo wskazano, że zarobki zastępcze mogą być uwzględnione jedynie w przypadku gdyby ubezpieczony zatrudniony był za granicą.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie przy wyliczaniu wysokości podstawy wymiaru świadczenia rzeczywistej wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez niego w latach 1976-1978 w (...) w Ś.. Wskazał, że jego zarobki we wskazanych latach były znacznie wyższe niż przyjęte przez

organ rentowy, bowiem te przyjęte przez ZUS nie uwzględniają wypłacanych mu składników zmiennych, zależnych od pobytów w morzu i uzyskanych wyników połowowych, które w rybołówstwie dalekomorskim stanowiły główny składnik pensji podczas rejsów (part ryby i dodatki dewizowe). Mając to na względzie, zwrócił uwagę że rzeczywistą wysokość otrzymywanych przez niego w tych latach zarobków odzwierciedlają wynagrodzenia innych pracowników (...) w Ś., zatrudnionych w tym samym czasie co on, w szczególności J. W. (1) i A. M. (1), którzy zajmowali zbliżone stanowiska. Dodatkowo podkreślił, że jego zarobki stanowiły co najmniej 40% wysokości wynagrodzenia W. R. (1), który pełnił funkcję kapitana. Mając na uwadze powyższe ubezpieczony wniósł o ustalenie wysokości jego świadczenia przy przyjęciu, że jego zarobki w 1976 r. wyniosły co najmniej kwotę 107866,00 zł, taką bowiem kwotę zarobił J. W. (1); w roku 1977 - co najmniej kwotę 176050,00 zł, tj. kwotę tożsamą z tą, jaką zarobił A. M. (1), zaś w 1978 r. - co najmniej 113623,00 zł, tj. równowartość 40% wynagrodzenia uzyskanego w tym roku przez kapitana W. R. (1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 15 listopada 2007 r. organ rentowy przyznał M. G. (1) prawo do emerytury od dnia 6 grudnia 2007 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia ustalono na kwotę 1910,46 zł. Wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 162,67%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (162,67%) przez kwotę bazową (2059,92 zł) wyniosła 3350,87 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 32 lata i 5 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące okresów nieskładkowych. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1970-1982, 1984, 1987, 1988, 1991-1993 i 2001 jako wariant najkorzystniejszy. Za rok 1976 przyjęto zarobki w kwocie 39720 zł, za rok 1977 - w kwocie 39720 zł, za rok 1978 - 39720 zł.

Dowody:

- decyzja z 15.11.2007 r. - k. 43-45 plik II akt rentowych;
- obliczenie wwpw - k. 39-41 plik II akt rentowych.

W dniu 15 maja 2012 r. ubezpieczony dodatkowo wniósł o uwzględnienie przy obliczaniu podstawy wymiaru jego emerytury wynagrodzeń otrzymanych przez niego w latach 1976-1978, domagając się przyjęcia ich w kwotach analogicznych jak zarobki otrzymywane w tych latach przez innych pracowników zatrudnionych razem z nim w (...) w Ś., tj. w wysokości zarobków J. W. (1) (rok 1976) oraz A. M. (1) (rok 1977), a także w wysokości 40% zarobków W. R. (1) (rok 1978).

Niesporne, a nadto dowody:

- wniosek - k. 55 plik II akt rentowych;
- oświadczenie M. G. - k. 57 plik II akt rentowych.

W okresie od 14 października 1969 r. do 30 czerwca 1979 r. M. G. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. kolejno na stanowiskach elektryka okrętowego, II oficera elektryka i I oficera elektryka na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim. W okresie od 26 marca 1975 r. do 3 lutego 1976 r. oraz od 3 lutego 1976 r. do 31 sierpnia 1976 r. był przy tym zamustrowany na stanowisku I oficera elektryka na statku G.o poj. brutto 2480 RT i mocy maszyn 2700; w okresie od 9 marca 1977 r. do 17 października 1977 r. - na statku N.o poj. brutto 2480 RT i mocy maszyn 2250 na stanowisku I oficera elektryka; w okresie od 27 maja 1978 r. do 25 lutego 1979 r. - na statku W.o poj. brutto 2476 RT i mocy maszyn 2700 na stanowisku I oficera elektryka.

Statki G.i W. były statkami łowczymi dalekomorskimi typu B-418, natomiast N. typu B-18.

Niesporne, a nadto dowody:

- świadectwo pracy z dnia 10.10.2002 r. - k. 8 plik I akt rentowych;
- świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych - k. 9 plik I akt rentowych;
- książeczka żeglarska ubezpieczonego - k. 84-85 plik II akt rentowych;
- dokumentacja pracownicza ubezpieczonego: koperta k. 23: w szczególności angaż z 13.10.1969 r., angaż z 6.01.1973 r., umowa o pracę z 19.03.1975 r., świadectwo pracy z 30.06.1979 r.;
- zeznania ubezpieczonego - k. 29-30 w zw. z k 117a akt sądowych.

W latach 1976-78 w (...)w Ś.obowiązywał Układ Zbiorowy Pracy dla Rybaków Morskich z dnia 17 stycznia 1975 r.

W § 29 ust. 1 tegoż UZP wskazano, że pracownikom przysługuje miesięczna płaca zasadnicza uzależniona od zajmowanego stanowiska i typu statku, określona w załącznikach nr 2 i 3 do układu.

W ust. 3 § 29 wskazano, że miesięczna płaca zasadnicza przysługuje pracownikom w okresie pracy na morzu i lądzie.

W § 30 ust. 1 i 2 wskazano, że pracownikom zatrudnionym na statkach łowczych w rejsach łowczych przysługuje płaca zasadnicza (§ 29) oraz part od wartości złowionych lub przetworzonych ryb według cen partowych. Wskaźniki partu dla pracowników zatrudnionych na poszczególnych typach statków łowczych określa załącznik nr 4.

W § 35 ust. 1 wskazano, że podstawowe ceny partowe na ryby złowione i przetworzone na statkach łowczych (na rynek krajowy i na eksport) oraz na ryby przetworzone na statkach - bazach i usługi wykonane przez te statki określają załączniki nr 6,7 i 8.

W § 46 ust. 1 wskazano, że pracownikom przysługuj dodatek za wysługę lat z tytułu wieloletniej nieprzerwanej pracy w zakładzie pracy w następujących wartościach:

- po 5 latach pracy - 5% płacy zasadniczej (§ 29),
- po 10 latach pracy - 10% płacy zasadniczej (§ 29)
- po 15 latach pracy - 15% płacy zasadniczej (§ 29).

Zasady i warunki wypłaty dodatku za wysługę lat określa załącznik nr 17 (§ 46 ust.2).

W § 49 ust. 1 wskazano, że członkom załóg statków przysługuje dodatek dewizowy. Wysokość oraz zasady przyznawania dodatku dewizowego określa załącznik nr 20 (§ 49 ust. 2).

W § 59 pkt 1 lit. c wskazano, że pracownikom objętym układem przysługuje miesięczny ekwiwalent pieniężny za deputat rybny w wysokości 160 zł miesięcznie dla pracowników zatrudnionych w (...) O. w Ś..

W styczniu 1975 r. miesięczna płaca zasadnicza A dla pracowników zatrudnionych na statkach rybackich typu B - 22, B-15, B-419, B-418, B-18, B-29, B-29s, B-23, B-67, B-433 określona w załączniku nr 3 do układu dla kapitana wynosiła 3.300 zł, dla I oficera - 2.600 zł, dla I elektryka - 2.500 zł, dla ochmistrza - 2.200 zł. dla II oficera - 2.200 zł, dla III oficera - 1900 zł.

W załączniku nr 4 wskazano wskaźniki partu dla pracowników zatrudnionych na statkach łowczych wg zamustrowania na jednym z typów statku, które wynosiły dla:

- kapitana statki B-15 i B22 wskaźnik partu od 0,32 do 0,34, B-419 - 0,35, B-418 -0,35, B-18 - 0,45, B-29 i B-29s - 0,52, B-23 - 0,83, B-20 - 1,06, B10 i B-14 - 1,53;

- I oficera statki B-15 i B22 od 0,24 do 0,25, B-419 - 0,26, B-418 -0,26, B-18 - 0,33, B-29 i B-29s - 0,39, B-23 - 0,60, B-20 - 0,75, B10 i B-14 - 1,09;

- II oficer statki B-15 i B22 od 0,20 do 0,21, B-419 - 0,22, B-418 -0,22, B-18 - 0,27, B-29 i B-29s - 0,32, B-23 - 0,51, B-20 - 0,67, B10 i B-14 - 0,75;

- III oficer statki B-15 i B22 od 0,18 do 0,19, B-419 - 0,20, B-418 -0,20, B-18 - 0,25, B-29 i B-29s - 0,29, B-23 - 0,42, B-20 - 0,53, B10 i B-14 - 0,76;

- I elektryk statki B-15 i B22 od 0,19 do 0,20, B-419 - 0,21, B-418 -0,21, B-18 - 0,26, B-29 i B-29s - 0,31, B-23 - 0,49, B-20 - 0,53;

- ochmistrz statki B-15 i B22 od 0,19 do 0,20, B-419 - 0,21, B-418 -0,21, B-18 - 0,26, B-29 i B-29s - 0,29.

W § 51 ust. 1 wskazano, że wynagrodzenie za dzień urlopowy pracownika oblicza się przez podzielenie jego rzeczywistego zarobku za okres ostatnich 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających urlop (bez nagród, deputatu, premii specjalnych, dodatku dewizowego, dodatku za wysługę lat) przez ilość dni rzeczywiście przepracowanych przez niego na morzu i lądzie.

Niesporne, a nadto dowód: UZP z 17.01.1975 r. koperta k. 52 akt sądowych.

W spornym okresie wynagrodzenie ubezpieczonego w (...)w Ś. ustalano zgodnie ze Zbiorowym Układem Pracy dla pracowników morskich z 17 stycznia 1975r. (wcześniej Zbiorowym Układem Pracy dla Rybaków Dalekomorskich z dnia 6 lutego 1956 r. wraz z późniejszymi zmianami określonymi w protokołach dodatkowych).

Na kwotę wypłacanych ubezpieczonemu wynagrodzeń w czasie rejsów składało się wynagrodzenie zasadnicze (w ostatnim okresie zatrudnienia w kwocie 3.000 zł), deputat rybny w kwocie 160 zł, part w zależności od typu statku i złowionej ryby oraz wysługa lat 5%. Dodatkowo wypłacano ubezpieczonemu dodatek dewizowy.

Dowody:

- świadectwo pracy z dnia 10.10.2002 r. - k. 8 plik I akt rentowych;

- świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych - k. 9 plik I akt rentowych;

- książeczka żeglarska ubezpieczonego - k. 84-85 plik II akt rentowych;

- dokumentacja pracownicza ubezpieczonego: koperta k. 23: w szczególności angaż z 13.10.1969 r., angaż z 6.01.1973 r., umowa o pracę z 19.03.1975 r., świadectwo pracy z 30.06.1979 r.;

- zeznania ubezpieczonego - k. 29-30 w zw. z k. 116-116a akt sądowych;

- zeznania świadka W. R. (1) - k. 82-83 akt sądowych;

- zeznania świadka A. M. (1) - k. 84 akt sądowych;

- zeznania świadka J. W. (1) - k. 107-108 akt sądowych.

Pracodawca wystawił ubezpieczonemu w dniu 24 października 2002 r. zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, w którym wskazano, że wynagrodzenie ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. w roku 1970 wyniosło 45.706 zł, w roku 1971 - 91.376 zł, w roku 1972 - 94.515 zł, w roku 1973 - 158.787 zł, w roku 1974 - 137.450 zł, w toku 1975 - 175.264 zł, w roku 1976 - 39.720 zł, w roku 1977 - 39.720 zł, w roku 1978 - 39.720 zł, w roku 1979 - 19.860 zł.

Kwoty zarobków z lat 1970-1975 są tożsame z wpisami zamieszczanymi na bieżąco, w czasie zatrudnienia w legitymacji ubezpieczeniowej M. G..

Odnośnie lat 1976-1979 zarobki zostały wyliczone przez pracodawcę na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego, z uwagi na brak dokumentacji płacowej dotyczącej zarobków ubezpieczonego z tego okresu. Na wyliczoną kwotę zarobków ubezpieczonego z lat 1976-1979 złożyło się wynagrodzenie zasadnicze - 3.000 zł miesięcznie (36.000 zł rocznie), deputat rybny - 160 zł miesięcznie (1920 zł rocznie) oraz wysługa lat - 5% pensji zasadniczej (1800 zł).

Niesporne, a nadto dowody:

- zaświadczenie Rp 7 z dnia 24.10.2002 r. - k. 22 plik I akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa - k. 17-21 plik II akt rentowych;
- pismo archiwum z 21.03.2012 r. - k. 56 plik II akt rentowych;
- oświadczenie wnioskodawcy z 15.05.2012 r. - k. 57 plik II akt rentowych.

W okresie od 21 października 1969 r. do 30 kwietnia 1978 r. w (...) w Ś. na stanowisku II oficera był zatrudniony J. W. (1).

J. W. (1) w okresie od 26 marca 1975 r. do 4 lutego 1976 r. oraz w okresie od 4 lutego 1976 r. do 11 września 1976 r. zamustrowany był na statku G. o poj. brutto 2480 TR i mocy maszyn 2700 na stanowisku III oficera; następnie w okresie od 11 września 1976 r. do 24 kwietnia 1977 r. zamustrowany był na statku G. na stanowisku II oficera. W okresie od 26 marca 1975 r. do 3 lutego 1976 r. oraz od 3 lutego 1976 r. do 31 sierpnia 1976 r. na statku G. zamustrowany był również ubezpieczony na stanowisku I oficera elektryka.

Wynagrodzenie J. W. (1) w (...) w Ś. ustalano zgodnie ze Zbiorowym Układem Pracy dla pracowników morskich z 17 stycznia 1975 r. (wcześniej Zbiorowym Układem Pracy dla Rybaków Dalekomorskich z dnia 6 lutego 1956 r. wraz z późniejszymi zmianami określonymi w protokołach dodatkowych).

W 1976 r. pracodawca (...) w Ś. wypłacał J. W. (1) jako III oficerowi poza wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 2400 zł deputat rybny w kwocie 160 zł plus part w zależności od typu statku i złowionej ryby oraz dodatek za wysługę lat w wysokości 5%. Wynagrodzenie zasadnicze J. W. na stanowisku II oficera wynosiło 2700 zł.

Zarobki J. W. (1) w (...) w Ś. wyniosły: w roku 1976 - 107866 zł, zaś w poprzednich latach odpowiednio: 52.788 zł w 1973 r., 54.224 zł w 1974 r., 151.662 zł w 1975 r., 104.290 zł w 1977 r.

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 67-68 plik II akt rentowych;
- książeczka żeglarska J. W. - k. 69-72 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa J. W. - k. 73-78 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka J. W. (1) z 28.03.2012 r. - k. 66 plik II akt rentowych;
- książeczka żeglarska ubezpieczonego - k. 84-85 plik II akt rentowych;
- dokumentacja pracownicza J. W. - koperta k. 23, w szczególności świadectwo pracy z 14.04.1978 r., angaż z 20.10.1969 r., angaż z 17.01.1970 r., angaż z 11.09.1970 r., angaż z 3.02.1973r., angaż z 1.07.1974 r., umowa o pracę z 10.09.1976 r.;

- zeznania świadka J. W. (1) - k. 107-108 akt sądowych.

W okresie od 21 września 1966 r. do 28 października 1980 r. w (...)w Ś.zatrudniony był A. M. (1). W okresie od 9 marca 1977 r. do 4 października 1977 r. był on zamustrowany na stanowisku ochmistrza. na statku N. o poj. brutto 2480 RT i mocy maszyn 2250, razem z ubezpieczonym, który zatrudniony był wówczas na stanowisku I oficera elektryka.

Wynagrodzenie A. M. (1) w (...) w Ś. w czasie kiedy zatrudniony był na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim na stanowisku ochmistrza (1975 i 1977 r.) ustalano zgodnie ze Zbiorowym Układem Pracy dla pracowników morskich z 17 stycznia 1975 r.

W 1977 r. pracodawca - poza wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 2400 zł miesięcznie - wypłacał A. M. deputat rybny w kwocie 160 zł miesięcznie oraz part w zależności od typu statku i złowionej ryby. Dodatkowo wypłacono A. M. dodatek dewizowy w dolarach USA, który za okres od 9.03.1977 r. do 1.09.1977 r. (177 dni) wyniósł 362,85 USD (należny), za okres od 6.02.1978 r. do 20.08.1978 r. - 499,80 USD, zaś za okres od 9.01.1979 r. do 11.07.1979 r. - 469,20 USD.

Zarobki A. M. (1) w (...) w Ś. wyniosły w roku 1977 - 176.050 zł, zaś w roku 1975 - 77.882 zł, a w 1978 - 122.988 zł.

Dowody:

- książeczka żeglarska A. M. - k. 59 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa A. M. - k. 60 plik II akt rentowych;
- książeczka dewizowo-celna A. M. - k. 61 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka A. M. (1) z 21.04.2012 r. - k. 58 plik II akt rentowych;
- książeczka żeglarska ubezpieczonego - k. 84-85 plik II akt rentowych;
- dokumentacja płacowa A. M.: roczne kart zarobkowe za lata 1980-1983, 1986-1991 - koperta k. 23 akt sądowych;
- dokumentacja pracownicza A. M. - koperta k. 23, w szczególności: świadectwo pracy z 13.06.1991 r., angaż z 28.05.1971 r., zawiadomienie z 31.05.1971 r., angaż z 25.06.1974 r., umowa o pracę z 2.03.1977 r.;
- zeznania świadka A. M. (1) - k. 84 akt sądowych.

W okresie od 5 czerwca 1953 r. do 26 listopada 1990 r. w (...)w Ś.zatrudniony był W. R. (1). W okresie od 27 maja 1978 r. do 13 lutego 1979 r. ubezpieczony był zamustrowany na statku W.o poj. Brutto 2476 RT i mocy maszyn 2700 razem z W. R. (1), który w tym samym czasie był zamustrowany na tym statku na stanowisku kapitana.

Wynagrodzenie W. R. w (...) w tym czasie ustalano zgodnie ze Zbiorowym Układem Pracy dla pracowników morskich z 17 stycznia 1975 r.

Zarobki W. R. (1) w (...) w Ś. wyniosły w roku 1978 - 284058 zł, zaś w poprzednich latach odpowiednio 309559 zł w 1976, 338127 zł w 1977 r.

Dowody:

- książeczka żeglarska W. R. - k. 63 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa W. R. - k. 64-65 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka W. R. (1) z 25.04.2012 r. - k. 62 plik II akt rentowych;

- książeczka żeglarska ubezpieczonego - k. 84-85 plik II akt rentowych;
- dokumentacja osobowa W. R. - k. 23 , w szczególności skierowanie do pracy z 5.06.1953 r., angaż z 30.12.1956 r., angaż z 18.06.1964 r., angaż z 6.02.1971 r.;
- zeznania świadka W. R. (1) - k. 82-83 akt sądowych.

Wynagrodzenie M. G. (1) w czasie zatrudnienia w (...) O. w Ś. w roku 1976 wynosiło co najmniej 107.866 zł, w 1977 r. - co najmniej 176.050 zł, a w 1978 r. co najmniej 113.623 zł.

Dowody:

- książeczka żeglarska A. M. - k. 59 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa A. M. - k. 60 plik II akt rentowych;
- książeczka dewizowo-celna A. M. - k. 61 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka A. M. (1) z 21.04.2012 r. - k. 58 plik II akt rentowych;
- książeczka żeglarska W. R. - k. 63 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa W. R. - k. 64-65 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka W. R. (1) z 25.04.2012 r. - k. 62 plik II akt rentowych;
- książeczka żeglarska J. W. - k. 69-72 plik II akt rentowych;
- legitymacja ubezpieczeniowa J. W. - k. 73-78 plik II akt rentowych;
- pisemne zeznanie świadka J. W. (1) z 28.03.2012 r. - k. 66 plik II akt rentowych;
- dokumentacja osobowa W. R. - k. 23, w szczególności skierowanie do pracy z 5.06.1953 r., angaż z 30.12.1956 r., angaż z 18.06.1964 r., angaż z 6.02.1971 r.;
- dokumentacja pracownicza J. W. - koperta k. 23, w szczególności świadectwo pracy z 14.04.1978 r., angaż z 20.10.1969 r., angaż z 17.01.1970 r., angaż z 11.09.1970 r., angaż z 3.02.1973r., angaż z 1.07.1974 r., umowa o pracę z 10.09.1976 r.;
- dokumentacja pracownicza ubezpieczonego: koperta k. 23; w szczególności angaż z 13.10.1969 r., angaż z 6.01.1973 r., umowa o pracę z 19.03.1975 r., świadectwo pracy z 30.06.1979 r.;
- ZUP z 1975 r. - k.52 akt sądowych;
- zeznania świadka W. R. (1) - k. 82-83 akt sądowych;
- zeznania świadka A. M. (1) - k. 84 akt sądowych;
- zeznania świadka J. W. (1) - k. 107-108 akt sądowych;
- opinia biegłego z zakresu księgowości – k.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było nieuwzględnienie przez organ rentowy przy wyliczaniu podstawy wymiaru emerytury M. G. (1) wynagrodzenia otrzymanego przez niego w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ś. w roku 1976 w kwocie co najmniej 107.866 zł, w 1977 r. - co najmniej 176.050 zł, a w 1978 r. co najmniej 113.623 zł.

Stosownie do treści przepisu art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustaloną w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W przypadku wniosku ubezpieczonego (art. 15 ust. 6 ustawy) podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustaloną w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W myśl ust. 4, w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, która - stosownie do art. 19 ustawy - wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych w poprzednim roku kalendarzowym (licząc od daty wniosku).

Ponadto, stosownie do treści przepisu art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wysokość emerytury można obliczyć ponownie, jeżeli do jej obliczenia zostanie wskazana nowa, dotychczas nie uwzględniona podstawa wymiaru składki; oczywiście przy zachowaniu szeregu warunków określonych w tym przepisie.

Szczegółowy tryb postępowania w sprawach ustalania prawa do świadczeń pieniężnych przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych aktualnie został określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Stosownie do § 10 ust. 1 pkt 2 wskazanego rozporządzenia, osoba ubiegająca się o emeryturę powinna przedstawić dokumenty stwierdzające okresy uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość. W § 21 ust. 1 rozporządzenia wskazano, że środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W postępowaniu przed organem rentowym ubezpieczony jest zatem zobowiązany do dołączenia do wniosku dowodów uzasadniających prawo do świadczeń i ich wysokość, przy czym rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe przewiduje zamknięty katalog środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków ograniczony do zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacji ubezpieczeniowej lub innego dokumentu, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Przepisy regulujące postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym nie mają jednak zastosowania w postępowaniu sądowym, które regulowane jest przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.). Ewentualne ograniczenia dowodowe mogą wynikać jedynie z przepisów tego Kodeksu. Zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Za takim tokiem postępowania przemawia utrwalona linia orzecznictwa Sądu Najwyższego wyrażona między innymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 czerwca 2006 r. I UK 115/06 OSNP 2007 r. Nr 17-18, poz. 257, w którym sformułowany został pogląd, iż wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 277 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniony wszelkimi środkami dowodowymi, a także w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 sierpnia 2006 r. wydanego w sprawie I UK 27/06 OSNP 2007 r. Nr 15-16, poz. 235, w uzasadnieniu którego stwierdzono, iż brak dokumentów wymienionych w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) nie uzasadnia zastosowania art. 23 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli ubiegający się udowodnił uzyskiwanie przychodów wyższych od stanowiących podstawę wymiaru najniższej emerytury lub renty w okresie wymienionym w art. 15 ust. 1 i 6 tej ustawy.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 233 k.p.c. - Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności). Jak ujmuje się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaś wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, Lex, nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, Lex, nr 52624). W nauce głoszona jest teza, zgodnie z którą zasada swobodnej oceny dowodów, jako antyteza dowolności, odnosi się do wszystkich środków dowodowych, co jednak nie oznacza, że nie ma różnicy w podejściu do poszczególnych ich rodzajów. W każdym razie brak jest podstaw do przyjęcia jakiegось formalnej hierarchii środków dowodowych z punktu widzenia ich wiarygodności i mocy (por. m.in. uzasadnienie wyroku SN z dnia 23 lipca 1982 r., III CRN 159/82, OSNC 1983, nr 4, poz. 57; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 lutego 1994 r., II CRN 176/93, OSNC 1994, nr 10, poz. 197; wyrok SN z dnia 27 czerwca 2000 r., I CKN 288/00, Prok. i Pr. 2000, nr 11, poz. 32; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 23 stycznia 2002 r., II CKN 691/99, Lex, 54339).

Należy też zwrócić uwagę, że w sprawie, w której przedmiotem jest prawo do świadczenia rentowo-emerytalnego lub wysokość tego świadczenia, wymaga się dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych oraz precyzyjnych - potwierdzających czy uprawdopodobniających w stopniu graniczącym z pewnością nie tylko fakt zatrudnienia, ale i pozostałe okoliczności związane ze świadczeniem pracy.

W analizowanym stanie faktycznym organ rentowy uznał za udowodniony fakt zatrudnienia ubezpieczonego w okresie od 14 października 1969 r. do 30 czerwca 1979 r. w Przedsiębiorstwie (...) w Ś.kolejno na stanowiskach elektryka okrętowego, II oficera elektryka i I oficera elektryka na statkach rybackich w rybołówstwie dalekomorskim. Organ rentowy nie kwestionował również faktu, że w roku 1976 ubezpieczony zamustrowany był na statku G.razem z J. W. (1) pełniącym funkcję III oficera, w roku 1977 - na statku N. razem z A. M. (1) pełniącym funkcję ochmistrza, zaś w

roku 1978 - na statku W.razem z W. R. (1)pełniącym funkcję kapitana. Niesporna była także wysokość zarobków wyżej wymienionych pracowników, wynikająca z zapisów w posiadanych przez nich legitymacjach ubezpieczeniowych, w szczególności to, że zarobki J. W. (1)w (...)w Ś.wyniosły w roku 1976 - 107866 zł, zarobki A. M. (1)w (...)w Ś.wyniosły w roku 1977 - 176.050 zł, zaś zarobki W. R. (1)w (...)w Ś.wyniosły w roku 1978 - 284058 zł.

Wreszcie, niespornym było, że wynagrodzenie ubezpieczonego w (...) w Ś., jak również wynagrodzenia wskazanych wyżej osób (J. W., A. M. oraz W. R.) ustalano zgodnie ze Zbiorowym Układem Pracy dla (...) Morskich z 17 stycznia 1975 r., w tym niesporna było okoliczność, że na kwotę wypłacanych ubezpieczonemu wynagrodzeń w latach 1976-1978 w czasie rejsów w składało się wynagrodzenie zasadnicze (w ostatnim okresie zatrudnienia w kwocie 3.000 zł miesięcznie), deputat rybny w kwocie 160 zł, part w zależności od typu statku i złowionej ryby, dodatek dewizowy oraz wysługa lat 5%.

Organ rentowy odmówił jednak M. G. prawa do przeliczenia świadczenia w sugerowany przez niego sposób, wskazując że dowodem stwierdzającym wysokość wynagrodzenia są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia. Wysokość osiąganego w tym czasie wynagrodzenia ZUS ustalił w oparciu o wystawione przez zakład pracy zaświadczenia Rp-7 z dnia 24.10.2002 r., w których wskazano, że zarobki M. G. wynosiły: w roku 1976 - 39.720 zł, w roku 1977 - 39.720 zł, w roku 1978 - 39.720 zł, a w roku 1979 - 19.860 zł. W zaświadczeniu tym zaznaczono jednak, że zarobki za lata 1976-1979 zostały wyliczone przez pracodawcę na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego, z uwagi na brak dokumentacji płacowej dotyczącej rzeczywistych zarobków ubezpieczonego z tego okresu. Na uwidocznioną w Rp-7 kwotę zarobków ubezpieczonego z lat 1976-1979 składała się zatem wyłącznie suma jego wynagrodzenia zasadniczego - 3.000 zł miesięcznie (36.000 zł rocznie), deputat rybny - 160 zł miesięcznie (1920 zł rocznie) oraz wysługa lat - 5% pensji zasadniczej (1800 zł).

W powyższej sytuacji rzeczą Sądu było przeprowadzenie dodatkowych dowodów i ustalenie na podstawie tak uzupełnionego materiału dowodowego zasad wynagradzania i wysokości zarobków ubezpieczonego w okresie pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ś..

Mając na uwadze argumentację przedstawianą w toku procesu przez organ rentowy, na wstępie trzeba podkreślić, że wysokość wynagrodzenia, którego pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, co do zasady nie może być wyliczana hipotetycznie, w szczególności w oparciu o wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez współpracowników. Jest to możliwe tylko w sytuacjach wyjątkowych, a mianowicie wówczas, gdy przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności konkretnej sprawy, kiedy to współpracujące osoby zatrudnione są w tym samym czasie i w tym samym zakładzie pracy, w tym samym zespole produkcyjnym, na tożsamym stanowisku, według tożsamych warunków płacowych oraz dysponują dowodami w postaci dokumentów, w których znajdują się wpisy o wysokości otrzymywanego wynagrodzenia, można ustalić, że ubezpieczony uzyskiwał wynagrodzenie co najmniej w takiej wysokości, jaka wynika z dokumentacji płacowej osoby współpracującej.

W ocenie Sądu taka zaś wyjątkowa sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. W toku procesu M. G. (1)wykazał bowiem, że przy ustalaniu wysokości rzeczywiście wypłaconego mu w latach 1976 - 1978 wynagrodzenia możliwe jest posiłkowanie się niespornymi zarobkami J. W.(rok 1976), A. M.(rok 1977) oraz W. R.(rok 1978). Mianowicie ubezpieczony wykazał - przy pomocy zapisów w książeczkach żeglarskich - że w 1976 r. był zamustrowany na jednym statku (G.) razem z J. W., w 1977 r. był zamustrowany na jednym statku (N.) z A. M., zaś w 1978 r. był zamustrowany na jednym statku (W.) z W. R.. Ubezpieczony wykazał również, że wszyscy członkowie załóg pływających (...)w Ś., w tym on oraz J. W., A. M.oraz W. R.byli tak samo wynagradzani (otrzymywali te same składniki wynagrodzenia), jak również że różnice w wypłacanych pensjach były nieznaczne i wynikały wyłącznie z różnych wskaźników partu dla poszczególnych stanowisk. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika przy tym, że choć pomiędzy zarobkami wskazanych osób występowały różnice, to jednak były one na korzyść ubezpieczonego (zarabiał co najmniej tyle co A. M.i J. W.i co najmniej 40% tego co W. R.). Okoliczność ta znalazła potwierdzenie w treści Układu Zbiorowego Pracy obowiązującego w (...)w Ś.oraz w treści dokumentacji osobowej ubezpieczonego oraz J. W., A. M.i W. R..

W celu ustalenia wysokości wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1976 - 1978 Sąd przeprowadził szereg dowodów. Po pierwsze, były to dowody z zeznań ubezpieczonego oraz wnioskowanych przez niego świadków – jego współpracowników z okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...)w Ś.. Ubezpieczony w swoich wyjaśnieniach wskazał, że w okresie zatrudnienia w (...)w Ś.pozza wynagrodzeniem zasadniczym otrzymywał również dodatki tj. deputat rybny, part w zależności od typu statku i złowionej ryby, dodatek dewizowy, przy czym part był najwyższą częścią wynagrodzeń pracowników. Nadto wyjaśnił, że jego zarobki były porównywalne do zarobków otrzymywanych przez innych członków załóg statków rybackich na których był zamustrowany. Wszyscy pracownicy statków byli bowiem wynagradzani na takich samych warunkach, a ewentualne różnice w wysokościach wynikały z zajmowanego stanowiska - part był bowiem obliczany w zależności o stanowiska - najwyższy otrzymywał kapitan - jednakże różnice te były nieznaczne. Ubezpieczony podkreślił przy tym, że jego zarobki były co najmniej takie, jak zarobki wskazanych przez niego osób (poza zarobkami kapitana W. R.), gdyż J. W.oraz A. M.zajmowali zbliżone do niego stanowiska. Tak samo zeznali wszyscy przesłuchani w sprawie świadkowie. Wszystkim tym dowodom Sąd w pełni dał wiarę. Po pierwsze bowiem, przesłuchani w sprawie świadkowie są osobami obcymi dla ubezpieczonego, wobec czego brak jest podstaw, by doszukać się istnienia po ich stronie jakiegokolwiek interesu w tym, by mogli chcieć świadomie złożyć fałszywe zeznania na korzyść ubezpieczonego, narażając się tym samym na odpowiedzialność karną. Dodatkowo zeznania te znalazły jednak pełne oparcie w dowodach z dokumentów, w tym w szczególności w przeprowadzonym przez Sąd z urzędu dowodzie z obowiązującego w (...)w Ś.w spornym okresie Układu Zbiorowego Pracy dla Rybaków Morskich z dnia 17 stycznia 1975 r., dostarczonego do akt przez Główną Bibliotekę Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w W..

Z treści owego układu – w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie - wynika bowiem, że wszystkim pracownikom (...) w Ś. przysługiwała miesięczna płaca zasadnicza uzależniona od zajmowanego stanowiska i typu statku (§ 29) dodatek za wysługę lat (§ 46), deputat rybny w wysokości 160 zł miesięcznie (§ 59), a nadto pracownikom zatrudnionym na statkach łowczych w rejsach łowczych poza płacą zasadniczą przysługiwał part od wartości złowionych lub przetworzonych ryb według cen partowych (§ 30) oraz dodatek dewizowy (§ 49). Z dokumentu tego, w ocenie Sądu, niewątpliwie wynika więc, iż w spornym okresie tj. w latach 1976-1978 na wynagrodzenie ubezpieczonego - skoro niespornym było, że w tym czasie wykonywał rejsy dalekomorskie, co znajduje zresztą również potwierdzenie w zapisach jego książeczki żeglarskiej - składało się wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wysługę lat (z treści świadectwa pracy znajdującego się w aktach osobowych ubezpieczonego wynikało, że ubezpieczonemu należał się dodatek w wysokości 5%), deputat rybny w wysokości 160 zł (wynikało to wprost również z treści świadectwa pracy znajdującego się w aktach osobowych ubezpieczonego), a także part od wartości złowionych lub przetworzonych ryb według cen partowych (§ 30) oraz dodatek dewizowy (§ 49).

Ustalając dokładną wysokość wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w latach 1976-1978, Sąd zwrócił uwagę, iż M. G.wskazywał, iż jego zarobki w 1976 r. wynosiły co najmniej tyle samo co zarobki J. W.(tj. kwotę 107866,00 zł), w 1977 r. co najmniej tyle samo co zarobki A. M.(tj. kwotę 176050,00 zł), zaś w roku 1978 r. co najmniej 40% wysokości wynagrodzenia W. R. (1)(tj. kwotę 113623,00 zł). Ubezpieczony podniósł jednocześnie, iż zniszczeniu uległa jego dokumentacja płacowa za sporny okres. Jako dowód otrzymywania zarobków we wskazanej przez siebie wysokości przedstawił oświadczenia złożone przez J. W., A. M.i W. R., książeczki żeglarskie tych osób (potwierdzające, że ubezpieczony był w 1976 r. zamustrowany na jednym statku z J. W., w 1977 r. razem z A..M., zaś w 1978 r. razem z W. R.) oraz legitymacje ubezpieczeniowe tych osób, z których wynikają kwoty otrzymywanych przez nich w spornych okresach wynagrodzeń, a także wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań tych osób. Dodatkowo w toku postępowania Sąd dopuścił dowód z akt osobowych ubezpieczonego oraz J. W., A. M.i W. R., a także dowód z treści Układu Zbiorowego Pracy obowiązującego w (...)w Ś.. W ocenie Sądu wyniki postępowania dowodowego w tym zakresie pozwoliły na ustalenie wysokości zarobków M. G.zgodnie z jego wnioskiem.

Dokonując ustaleń odnośnie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w latach 1976-1978, Sąd zwrócił szczególną uwagę na treść obowiązującego w (...)w Ś.w spornym okresie Układu Zbiorowego Pracy dla Rybaków Morskich z dnia 17 stycznia 1975 r. Sąd zauważył bowiem, iż w dniu wejścia w życie przedmiotowego układu zbiorowego w styczniu 1975 r. miesięczna płaca zasadnicza A dla pracowników zatrudnionych na statkach rybackich

typu B - 22, B-15, B-419, B-418, B-18 (niespornym było, że statki, na których ubezpieczony pływał w spornym okresie, tj. G.i W. były statkami łowczymi dalekomorskimi typu B-418, natomiast N. – statkiem typu B-18), B-29, B-29s, B-23, B-67, B-433 określona w załączniku nr 3 do układu dla kapitana wynosiła 3.300 zł, dla I oficera - 2.600 zł, dla I elektryka - 2.500 zł, dla ochmistrza - 2.200 zł, dla II oficera - 2.200 zł, dla III oficera - 1900 zł. Z kolei w załączniku nr 4 wskazano wskaźniki partu dla pracowników zatrudnionych na statkach łowczych wg zamustrowania na jednym z typów statku, które wynosiły dla: kapitana statki B-15 i B22 wskaźnik partu od 0,32 do 0,34, B-419 - 0,35, B-418 - 0,35, B-18 - 0,45, B-29 i B-29s - 0,52, B-23 - 0,83, B-20 - 1,06, B10 i B-14 - 1,53; I oficera statki B-15 i B22 od 0,24 do 0,25, B-419 - 0,26, B-418 - 0,26, B-18 - 0,33, B-29 i B-29s - 0,39, B-23 - 0,60, B-20 - 0,75, B10 i B-14 - 1,09; II oficer statki B-15 i B22 od 0,20 do 0,21, B-419 - 0,22, B-418 - 0,22, B-18 - 0,27, B-29 i B-29s - 0,32, B-23 - 0,51, B-20 - 0,67, B10 i B-14 - 0,75; III oficer statki B-15 i B22 od 0,18 do 0,19, B-419 - 0,20, B-418 - 0,20, B-18 - 0,25, B-29 i B-29s - 0,29, B-23 - 0,42, B-20 - 0,53, B10 i B-14 - 0,76; I elektryk statki B-15 i B22 od 0,19 do 0,20, B-419 - 0,21, B-418 - 0,21, B-18 - 0,26, B-29 i B-29s - 0,31, B-23 - 0,49, B-20 - 0,53; ochmistrz statki B-15 i B22 od 0,19 do 0,20, B-419 - 0,21, B-418 - 0,21, B-18 - 0,26, B-29 i B-29s - 0,29. Już z powyższego w ocenie Sądu wynikało jednoznacznie, że ubezpieczony w spornym okresie zarabiał co najmniej tyle samo co J. W. i A. M., oraz co najmniej 40% zarobków W. R., z którymi razem wypływał na połowy. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku I oficera elektryka, a zatem zarówno jego pensja zasadnicza, jak i part były wyższe od pensji zasadniczej i partu III oficera (J. W.), czy ochmistrza (A. M.). Pensja zasadnicza **I elektryka** wynosiła **2500 zł**, zaś part w przypadku statków typu B-418 (G.i W.) - **0,21**, a typu B-18 (N.) - **0,26**, podczas gdy pensja zasadnicza **III oficera** wynosiła 1900 zł, part B-418 - 0,20, B-18 - 0,25, a pensja zasadnicza **ochmistrza** wynosiła **2.200 zł**, part B-418 - **0,21**, B-18 - **0,26**. Z kolei odnośnie różnic w pensji zasadniczej i parcie I elektryka oraz kapitana, to wynosiły one mniej niż 60% (ubezpieczony domagał się 40 % wynagrodzenia kapitana w 1978 r.). Pensja zasadnicza **kapitana** wynosiła bowiem **3.300 zł, zaś part 0,35**.

Nadto, analizując treść dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego oraz treść dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych J. W., A. M. i W. R., Sąd zauważył, że również treść angaży, umów o pracę oraz świadectw pracy wskazanych osób potwierdza, że ubezpieczony zarabiał co najmniej tyle samo co J. W. (1976 r.) i A. M. (1977r.) oraz co najmniej 40% zarobków W. R. (1978 r.).

I tak z dokumentacji osobowej J. W. wynika, że w 1976 r. pracodawca (...) w Ś. wypłacał J. W. (1) jako III oficerowi poza wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 2400 zł deputat rybny w kwocie 160 zł plus part w zależności od typu statku i złowionej ryby oraz dodatek za wysługę lat w wysokości 5%. Wynagrodzenie zasadnicze J. W. na stanowisku II oficera wynosiło 2700 zł. Z dokumentacji osobowej A. M. wynika, że w 1977 r. pracodawca (...) w Ś. poza wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 2400 zł wypłacał A. M. deputat rybny w kwocie 160 zł miesięcznie oraz part w zależności od typu statku i złowionej ryby. Dodatkowo wypłacono A. M. dodatek dewizowy. Z kolei na kwotę wypłacanych ubezpieczonemu wynagrodzeń w spornym okresie składało się wynagrodzenie zasadnicze (w ostatnim okresie zatrudnienia w kwocie 3.000 zł), deputat rybny w kwocie 160 zł, part w zależności od typu statku i złowionej ryby oraz wysługa lat 5%. Dodatkowo wypłacano ubezpieczonemu dodatek dewizowy. Z powyższego jednoznacznie zatem wynika, że zarobki ubezpieczonego były co najmniej równe zarobkom J. W. oraz A. M., jak nie wyższe (ubezpieczony miał wyższe wynagrodzenie zasadnicze - 3.000 zł, jak również wyższy (statek G. (B-418) J. W. III oficer - part 0,20, a ubezpieczony I elektryk part 0,21) lub równy part (statek N. (B-18) A. M. - ochmistrz - part 0,26, ubezpieczony I elektryk part 0,26).

Co więcej Sąd zwrócił uwagę, że niespornym w sprawie było, że zarobki ubezpieczonego w roku 1973 wynosiły 158.787 zł, w roku 1974 - 137.450 zł, w toku 1975 - 175.264 zł. Natomiast zarobki J. W. (1) w (...) w Ś. wyniosły w 1973 r. - 52.788 zł, w 1974 r. - 54.224 zł, w 1975 r. - 151.662 zł (zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej J. W.). Z kolei zarobki A. M. (1) w (...) w Ś. wyniosły w roku 1975 - 77.882 zł, a w 1978 - 122.988 zł (zapis w legitymacji ubezpieczeniowej A. M.). Wreszcie, zarobki W. R. (1) w (...) w Ś. wyniosły odpowiednio 309559 zł w 1976, 338127 zł w 1977 r. oraz 284058 zł w roku 1978. Porównując wskazane zarobki poszczególnych osób w kolejnych latach Sąd zwrócił więc uwagę, że zarobki ubezpieczonego były co do zasady zawsze wyższe niż zarobki J. W. i A. M.. Odnośnie zaś zarobków ubezpieczonego i W. R. Sąd zwrócił uwagę, że zarobki ubezpieczonego z lat 1973-1975 stanowiły ok. 40-50% wysokości zarobków

kapitana z lat 1976-1978; tym samym w ocenie Sądu bez żadnej wątpliwości można było przyjąć, że w 1978 r. zarobki ubezpieczonego wynosiły co najmniej 40% zarobków W. R..

W tej sytuacji, Sąd ustalając wysokość wynagrodzenia otrzymanego przez ubezpieczonego w spornym okresie przyjął, iż niewątpliwie wypłacono mu w 1976 r. co najmniej wynagrodzenie odpowiadające wynagrodzeniu J. W. (tj. kwotę 107866,00 zł), w 1977 r. - co najmniej co najmniej wynagrodzenie odpowiadające wynagrodzeniu A. M. (tj. kwotę 176050,00 zł), zaś w roku 1978 r. co najmniej wynagrodzenie odpowiadające wynagrodzeniu co najmniej 40% wysokości wynagrodzenia W. R. (1) (tj. kwotę 113623,00 zł).

Wobec powyższego, Sąd, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w sposób określony w sentencji wyroku, w całości uwzględniając odwołanie.